

ภาษาถิ่นย่อยของคำเมือง : การศึกษาศัพท์

นางสาววันทนีย์ พันธชาติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-562-014-9

010322

1 17310489

REGIONAL VARIETIES OF KHAM MUANG : A LEXICAL STUDY

Miss Wantanee Phantachat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ภาษาถิ่นย่อยของคำเมือง : การศึกษาศัพท์

โดย

นางสาววันทนี พันธชาติ

ภาควิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุศลระวีชัย)

.....
(อาจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภาษาถิ่นย่อยของคำเมือง : การศึกษาศัพท์
 ชื่อนิสิต นางสาววันเพ็ญ พันธชาติ
 อาจารย์ที่ปรึกษา ดร. ม.ร.ว.กัลยา ดิงศรัทธีย์
 ภาควิชา ภาษาศาสตร์
 ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์ ที่จะศึกษาภาษาถิ่นย่อยของคำเมืองโดยใช้ศัพท์ เป็นเกณฑ์ บริเวณที่ทำการศึกษได้แก่ 8 จังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย กำแพง พะเยา แพร่ และน่าน ใน การศึกษาเบื้องต้นผู้วิจัยศึกษาศัพท์ที่ใช้โดยผู้บอกภาษา 14 คนจาก 7 จังหวัด และ คัดเลือกหน่วยอรรถที่แทนด้วยศัพท์มากกว่า 1 ศัพท์เพื่อนำไปใช้ในแบบสอบถาม ผู้วิจัย ได้คัดเลือกหมู่บ้านที่จะศึกษาโดยแบ่งบริเวณที่ศึกษาทั้งหมดออกเป็นพื้นที่ย่อยซึ่งมีขนาด เท่ากันโดยยึดแผนที่ที่ปรากฏบนกริดของแผนที่ทหารมาตราส่วน 1 : 250,000 เป็น หลัก แล้วคัดเลือกหมู่บ้านที่มีโรงเรียนประชาบาลตั้งอยู่ 1 หมู่บ้านเป็นตัวแทนของ พื้นที่ย่อยแต่ละพื้นที่ โดยวิธีการสุ่มกระจายแบบง่าย การเก็บข้อมูลใช้วิธีการส่งแบบ สอบถามทางไปรษณีย์ไปยังอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนประชาบาลประจำหมู่บ้านนั้น ๆ จำนวนพื้นที่ย่อยที่ส่งแบบสอบถามไปมีทั้งหมด 125 พื้นที่ แบบสอบถามได้รับคืน ประมาณ 90%

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาของแต่ละหน่วยย่อยว่าประกอบด้วยศัพท์จำนวน
 ๓๓ ศัพท์ จากนั้นแสดงการกระจายของศัพท์ลงในแผนที่หน่วยย่อยละ ๑ แผ่น และลาก
 เส้นแบ่งเขตภาษาเพื่อแบ่งเขตศัพท์ ปรากฏว่าจากแผนที่ ๖๓ แผ่นมีแผนที่ที่ไม่มีเส้น
 แบ่งเขตภาษาจำนวน ๔ แผ่น แผนที่ที่มีเส้นแบ่งเขตภาษาที่ไม่สำคัญจำนวน ๗ แผ่น
 และแผนที่ที่มีเส้นแบ่งเขตภาษาที่สำคัญจำนวน ๕๒ แผ่น ในบรรดาแผนที่ที่มีเส้นแบ่ง
 เขตภาษาที่สำคัญมีแผนที่ของ ๔๔ หน่วยย่อยที่มีเส้นแบ่งเขตภาษาเกาะกลุ่มกัน เป็น
 เส้นยาวลากจากเหนือลงมาได้ แบ่งบริเวณที่ทำการศึกษากันเป็น ๒ เขตศัพท์ ทำให้
 สรุปได้ว่าภาษาถิ่นย่อยของคำเมืองที่สำคัญมี ๒ ภาษาถิ่นย่อย คือ คำเมืองตะวันตก
 และคำเมืองตะวันออก นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้แผนที่ที่แสดงการแบ่งภาษาถิ่นย่อยเป็น
 ๒ ภาษาย่างชัดเจนจำนวน ๓๐ แผ่นมาหาสัดส่วนของศัพท์คำเมืองตะวันตกซึ่งได้แก่
 ศัพท์ที่ใช้ในทางตะวันตกของเส้นแบ่งเขตภาษา ศัพท์คำเมืองตะวันออก ซึ่งได้แก่
 ศัพท์ที่ใช้ในทางตะวันออกของเส้นแบ่งเขตภาษาของทุกหมู่บ้าน เพื่อหาแนวแบ่งเขต
 ของภาษาถิ่นย่อยทั้งสอง ผลที่ได้รับคือคำเมืองตะวันตกใช้พูดในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
 เชียงใหม่ ลำพูน และเชียงราย คำเมืองตะวันออกใช้พูดในจังหวัดลำปาง พะเยา
 แพร่ และน่าน โดยมีแนวแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อยอยู่ใกล้เคียงกับเส้นแบ่งอาณาเขตของ
 จังหวัดลำปาง กับจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงรายกับจังหวัดพะเยา และจาก
 การดูประวัติของท้องถิ่นและสภาพภูมิศาสตร์ทำให้กล่าวได้ว่าทั้งสองเรื่องนี้มีความ
 สำคัญทำให้มีอิทธิพลต่อการแบ่งภาษาถิ่นย่อยดังกล่าว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THESIS TITLE REGIONAL VARIETIES OF KHAMMUANG : A LEXICAL
STUDY
NAME MISS WNATANEE PHANTACHAT
THESIS ADVISOR M.R. KALAYA TINGSABADH Ph.D.
DEPARTMENT LINGUISTICS
ACADEMIC YEAR 1982

ABSTRACT

The main purpose of this thesis is to investigate the division of Khammuang into regional varieties on the basis of the distribution of vocabulary. The area involved covers 8 provinces in the North of Thailand.

In the pilot study semantic units which are represented by different lexical items in the speech of fourteen speakers from seven provinces were selected for use in the questionnaire.

The area under investigation was divided into sub-areas of equal size on the basis of the grid system of the map produced by the Royal Thai Army Survey Department with the scale of 1:250,000. The method of random sampling was used in the selection of a village to represent each sub-area. The questionnaire was sent by post to the head master of the village school. Out of the one hundred and twenty five sub-areas, 90 percent returned the questionnaire.

The words obtained for each semantic unit were analyzed to find out the lexical items representing each unit. The distribution of the lexical items for each semantic unit is shown on a map and an isogloss is drawn to mark the boundary of lexical areas. Of the

sixty-three maps, four do not contain any isogloss and seven contain insignificant isogloss whereas fifty-two contain significant isoglosses. Forty-four of the fifty-two maps contain bundles of isoglosses which run from the north to the south of the area under investigation dividing it into areas. It is possible to conclude from these that there are two main sub-dialects of Khammuang : Western Khammuang and Eastern Khammuang.

In addition, a ratio of the lexical items in Western Khammuang and Eastern Khammuang used in each locality was used to locate the boundary between the two regional varieties. The result shows that Western Khammuang is spoken in Maehongson, Chiangmai, Lamphun and Chiangrai and Eastern Khammuang is spoken in Lampang, Phayao, Phrae and Nan. The linguistic boundary runs close to the provincial boundary separating Lampang and Lamphun, Lampang and Chiangmai, and Chiangrai and Phayao. A further investigation shows that this linguistic boundary may be explained by the history and geography of the area.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาอย่างสูงของอาจารย์ที่ปรึกษาคือ อาจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศรีทิพย์ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำ และขอเสนอแนะ การทำวิทยานิพนธ์นี้มาตลอด รวมทั้งได้กรุณาช่วยตรวจ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ภาณุพงศ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไข วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นอย่างดียิ่ง

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากอาจารย์ ใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาประจำหมู่บ้าน เป็นอย่างดี ซึ่งทำให้การวิจัยได้รับผล สำเร็จจากการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนช่วยให้การวิจัยดำเนินไปได้ เป็น อย่างดี ซึ่งได้แก่ผู้บอกภาษา ที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ในขณะที่ทำโครงการวิจัย เบื้องต้น และเจ้าหน้าที่ห้องสถิติอาคารครุสัมพันธ์ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ให้ความร่วมมือในการขอถ่าย เอกสารรายชื่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก งานการประถมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ทุนสำหรับการวิจัยใน ครั้งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
รายการตารางประกอบ.....	๘
รายการภาพประกอบ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.1.1 การเรียกชื่อภาษา.....	2
1.1.2 สภาพภูมิศาสตร์ภาคเหนือ.....	44
1.2 ทบทวนวรรณกรรม.....	9
1.2.1 การศึกษาวรรณยุกต์ของคำเมืองในเชิงเปรียบเทียบ.....	9
ก. มารวิน บรราวน์.....	9
ข. โรเบิร์ต บี ไจนส์.....	12
ค. ยาคีโอะ คัทสุระ.....	15
ง. นอร์แมน เอ มูนนิค.....	15
จ. วิลเลียม เอ สมอลลี.....	17
1.2.2 การศึกษาศัพท์ของคำเมือง.....	19
ก. นอร์แมน เอ มูนนิค.....	19
ข. วิลเลียม เอ สมอลลี.....	19

บทที่

1.2.3	การศึกษาภาษาไทยเพื่อการแบ่งเขตของภาษาโดยใช่	
	ศัพท์เป็น เกณฑ์.....	22
	ก. สมทรง บุรุษพันธ์.....	22
1.3	ขอบเขตการวิจัย.....	23
1.4	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	24
1.5	สมมติฐานการวิจัย.....	24
1.6	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	25
1.7	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	25
2	การดำเนินการวิจัย.....	27
2.1	การดำเนินการวิจัยระยะแรก.....	27
2.2	การดำเนินการวิจัยระยะที่สอง.....	30
2.2.1	วิธีการเก็บข้อมูล.....	30
2.2.2	การคัดเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม.....	31
2.2.3	การคัดเลือกหมู่บ้าน.....	32
2.2.4	การสร้างแบบสอบถาม.....	35
2.2.5	ผลของการเก็บข้อมูล.....	39
2.3	การวิเคราะห์ศัพท์.....	39
2.4	การแบ่งภาษาถิ่นย่อยของคำเมือง.....	39
2.5	การเสนอผลการศึกษา.....	39

บทที่

3	การวิเคราะห์ศัพท์	40
3.1	ขั้นตอนการวิเคราะห์ศัพท์.....	40
3.2	เกณฑ์การวิเคราะห์เรื่องเสียง.....	50
3.3	การวิเคราะห์ศัพท์ของหน่วยรรถจำนวน 63 หน่วยรรถ...	60
3.4	การแบ่งประเภทของหน่วยรรถจากจำนวนศัพท์.....	73
4	การกระจายของศัพท์ในคำเมือง	74
4.1	การแสดงการกระจายของศัพท์ในแผนที่.....	74
4.2	การลากเส้นแบ่งเขตภาษา.....	78
4.3	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาของ 63 หน่วยรรถ.....	81
4.4	การแบ่งประเภทของหน่วยรรถจากเส้นแบ่งเขตภาษา.....	144
	ก. หน่วยรรถที่ไม่มีเส้นแบ่งเขตภาษา.....	144
	ข. หน่วยรรถที่มีเส้นแบ่งเขตภาษาที่ไม่สำคัญ.....	145
	ค. หน่วยรรถที่มีเส้นแบ่งเขตภาษาที่สำคัญ.....	145
5	การแบ่งภาษาถิ่นย่อยของคำเมือง	151
5.1	การหาการเกาะกลุ่มของเส้นแบ่งเขตภาษาที่สำคัญ.....	152
5.2	การแบ่งภาษาถิ่นย่อยของคำเมือง.....	154
5.3	การหาแนวแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อยของคำเมืองตะวันตกและ คำเมืองตะวันออก.....	158
5.4	การเปรียบเทียบการแบ่งเขตภาษาถิ่นย่อยของคำเมืองจาก การใช้วรรณยุกต์เป็นเกณฑ์และการใช้ศัพท์เป็นเกณฑ์.....	162

บทที่

6	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	164
6.1	สรุปผลการวิจัย.....	164
6.2	อภิปรายผล.....	166
6.2.1	สาเหตุของการใช้ศัพท์แตกต่างกันระหว่างคำเมือง	166
6.2.2	วิธีการที่ใช้ในการศึกษา.....	169
6.2.3	การแบ่งภาษาถิ่นย่อยของคำเมืองโดยใช้ศัพท์เป็นเกณฑ์	171
6.3	ข้อเสนอแนะ.....	172
	บรรณานุกรม.....	174
	ภาคผนวก.....	179
	ประวัติผู้เขียน.....	207

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. แผนที่แสดงสภาพภูมิศาสตร์ภาคเหนือของประเทศไทย.....	8
2. แผนที่แสดงการแบ่งส่วนพื้นที่ตามกริดของกรมแผนที่ทหาร.....	34
3. แผนที่แสดงหมายเลขจุดที่ตั้งของหมู่บ้าน พร้อมทั้งอาณาเขตจังหวัด	75
4. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์ของหน่วยบรรดที่ 1 ใน 8 จังหวัด	77
ภาคเหนือ	77
5. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัด	
ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 1 "กล้วยน้ำว้า".....	81
6. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัด	
ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 2 "กระท้อน"	82
7. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัด	
ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 3 "ฝรั่ง"	83
8. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัด	
ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 4 "มะระ".....	84
9. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัด	
ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 5 "มะเขือพวง"	85
10. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัด	
ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 6 "มะอึก"	86
11. แผนที่แสดงการกระจายของคัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัด	
ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 7 "หัวผักกาด".....	87

12. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ ๑ "ใบชะพลู"๖8
13. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ ๑ "ใบแมงลัก"89
- ๑๓ 14. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 10. "ใบกระเพรา"90
15. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 11. "ลำตัน เต่า".....91
16. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 12. "กระชาย"92
17. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 13 "ข้าวโพด"93
18. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 14 "ต้นโพธิ์"94
19. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 15 "ต้นก้ามปู"95
20. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 16 "ตะไคร่น้ำ"96
21. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 17 "ปลาช่อน"97
22. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 18 "ปลาตะเพียน"98
23. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรดที่ 19 "ค้างคาว".....99

24. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 20 "นกพิราบ"100
25. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 21 " เข็มขัด"101
26. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 22 "ผ้าพาดบ่า"102
27. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 23 "ผ้าขาวม้า"103
28. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 24 "ผ้าห่ม"104
29. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 25 "เขาะ"105
30. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 26 "จวน"106
31. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 27 "ซากครก"107
32. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 28 "ไม้ก๊ัด"108
33. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 29 "กระทง"109
34. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 30 "กระบุง"110

35. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 31 "ตะปู"111
36. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 32 "บ้านิ่ง"112
37. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 33 "รถจักรยาน"113
38. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 34 "เปลือกกะพรว้า"114
39. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 35 "ขยะ"115
40. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 36 "จูนเส้น"116
41. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 37 "มุ้งข้าว"117
42. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 38 "คอกวัว-คอกควาย"118
43. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 39 "โรงพยาบาล"119
44. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 40 "การเล่นซ่อนหา"120
45. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด
ภาคเหนือของหน่วยอรรถที่ 41 "ปู่-ย่า"121

46.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 42 "ตา-ยาย"	122
47.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 43 "น้องชายท้อ".....	123
48.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 44 "น้องสาวท้อ".....	124
49.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 45 "น้องชายแม่".....	125
50.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 46 "น้องสาวแม่".....	126
51.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 47 "พี่ชาย".....	127
52.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 48 "พี่สาว"	128
53.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 49 "กำนัน"	129
54.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 50 "ผู้ใหญ่ม้าน"	130
55.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 51 "เจ้าอาวาส"	131
56.	แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และเส้นแบ่งเขตภาษาใน 8 จังหวัดภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 52 "แม่ชี".....	132

57. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 53 "เดิน"	133
58. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 54 "วิ่ง".....	134
59. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 55 "เรียก"	135
60. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 56 "โกรธ"	136
61. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 57 "ปู(เสื่อ)"	137
62. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 58 "ก่อไฟ"	138
63. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 59 "บิณฑบาต"	139
64. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 60 "คลุมโปง".....	140
65. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 61 "ดีโก้".....	141
66. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 62 "พับเพียบ"	142
67. แผนที่แสดงการกระจายของศัพท์และ เส้นแบ่ง เขตภาษาใน ๘ จังหวัด ภาคเหนือของหน่วยบรรณที่ 63 "เท่าใด"	143

- ท
68. แผนที่แสดงการเกาะกลุ่มของเส้นแบ่งเขตภาษาที่แบ่งบริเวณการใช้
ศัพท์เป็น 2 บริเวณของหน่วยอรรถประเภท 2 เขตศัพท์ จำนวน 30
หน่วยอรรถ 155
69. แผนที่แสดงการเกาะกลุ่มของเส้นแบ่งเขตภาษาของหน่วยอรรถประ
เภท 3 เขตศัพท์จำนวน 12 หน่วยอรรถ 156
70. แผนที่แสดงการเกาะกลุ่มของเส้นแบ่งเขตภาษาของหน่วยอรรถประ
เภท 4 เขตศัพท์และ 5 เขตศัพท์..... 157
71. แผนที่แสดงสัดส่วนของการใช้ศัพท์คำเมืองตะวันตก และศัพท์คำเมือง
ตะวันออกของทุกหมู่บ้าน พร้อมทั้งแสดงเส้นแบ่งเขตภาษาของภาษา
ถิ่นย่อยคำเมือง 2 ภาษาถิ่นย่อย..... 160
72. แผนที่แสดงจุดเปลี่ยนสัดส่วนของการใช้ศัพท์คำเมืองตะวันตกและศัพท์
คำเมืองตะวันออก..... 161

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. ตารางแสดงการเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในคำเมือง
ในคำเมืองจำนวน 6 หน่วยเสียงของ (มาร์วิน ขรavn) 10
เปรียบเทียบระหว่าง 4 ภาษาย่อย..... 10
2. ตารางแสดงการเปรียบเทียบสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ของ
พยางค์เป็นในคำเมือง (โรเบิร์ต บี โจนส์) : เปรียบเทียบ
5 ภาษาถิ่นย่อย..... 13
3. ตารางแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในคำเมือง 5 หน่วยเสียง
วรรณยุกต์ระหว่างคำเมืองตะวันตก กับคำเมืองตะวันออก ของ
(นอร์แมน เอ มุนนิค).....16
4. ตารางแสดงการเปรียบเทียบการใช้วรรณยุกต์แตกต่างกันไป
จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดเชียงรายของ (วิลเลียม เอ
สมอลลี) 17
5. ตารางความต่างของศัพท์คำเมืองที่ใช้ใน 3 ท้องที่ของ
(นอร์แมน เอ มุนนิค)..... 20
6. ตารางแสดงการเปรียบเทียบศัพท์คำเมืองที่ใช้ในจังหวัดเชียงใหม่
และจังหวัดแพร่ ของ (วิลเลียม เอ สมอลลี)21
7. ตารางแสดงการวิเคราะห์ศัพท์ของหน่วยอรรถจำนวน 63
หน่วยอรรถ..... 60